

Po Jugoslaviji

Zakon o shodih in društvih je v načrtu končan, v vladi pa še ne sprejet. Načrt razlikuje dvojne shode: zasebne in javne. Zasebni shodi (doslej zaupni sestanki) so takšni, ki se vršijo v zaprtih prostorih in za katere so bila izdana posebna povabila. Za take shode in sestanke ni potrebna prijava politični oblasti. Javni shodi ali zbori pa so tisti, ki se vršijo v javnih prostorih ali pod milim nebom ter so splošno dostopni. Te shode bo treba prijaviti upravni oblasti prve stopnje (okrajnemu načelstvu), ki potrdi sprejem prijave. To prijavo morajo podpisati vsaj trije sklicatelji, ki morajo biti polnoletni jugoslovanski državljani. V prijavi morajo navesti namen shoda, ne pa tudi govornikov. Javne shode vodi predsedstvo vsaj treh oseb. Dokler ni izvoljeno predsedstvo, vodi zborovanje eden izmed sklicateljev. Zastopnik javne oblasti sme shod razpustiti takrat, ko je prej trikrat opozoril zborovalce, da bo zborovanje razpustil. Kar se tiče ustanavljanja političnih društev, je zakonski načrt na stališču popolne svobode združevanja. Društvo je treba prijaviti oblasti ter prijavi priložiti pravila in sestavo odbora. Zakonski načrt razlikuje politična društva in politične stranke. Prijavo za ustanovitev političnega društva je treba vložiti pri upravni oblasti prve stopnje, za ustanovitev stranke pa pri ministrstvu notranjih del. Kakor za ustanovitev političnega društva je okrajno načelstvo pristojno tudi za njegov razpust, za razpust politične stranke pa je pristojno ministrstvo. Razpust sledi, če društvo ali stranka javno ali tajno proglašajo nasilno spremembo ustave, če rovari proti ozemeljski nedotakljivosti države ali proti njenemu političnemu edinstvu. Med različnimi drugimi določbami zakonskega načrta je tudi ta, da bodo morale v bodoče objavljati vse stranke in vsa politična društva letne obračune svojih denarnih prejemkov in izdatkov.

Socialistična politika v Sloveniji proglašuje za bližnjo bodočnost ta-le načela: delati je treba s polno paro za obnovo socialistične stranke. Ta stranka ostane slej ko prej na marksističnem stališču razrednega boja (sovražnega hujskanja enega stanu proti drugemu, zlasti delojemalcev proti delodajalcem). Dobra in koristna je koncentracija vseh liberalnih in naprednih strank v Sloveniji (dokaz, da prijateljstvo teh čudnih delavskih prijateljev s kapitalistično JNS in sorodnimi skupinami traja naprej). V gotovih primerih je dovoljeno in potrebno sodelovanje z liberalnimi strankami in skupinami (politika

ljudske fronte se bo torej nadaljevala ter prišla do veljave pri raznih volitvah). Naše delovno ljudstvo odločno odklanja ta načela ter bo skrbelo, da bodo socialistični lovei manjmatov pri prihodnjih volitvah ostali brez plena.

Pavovo perje. Marksistični socialisti kaj radi glumijo svobodnjaško politiko, odevajoč se s pavovim perjem. »Delavska politika« je zadeklamirala slavospev »politični in socialni demokrati«. V njenih ustih zveni ta slavospev prav tako prijetno in vabeče, kakor hripavo kričanje iz grla pevca-pava. Socialistični list je tudi izdal nagib tega »ubranega« socialističnega političnega petja. Ta nagib so bodoče volitve, ki jih bodo socialisti »motrili s tega zrelišča«. Naše ljudstvo pa bo imelo pri volitvah svoje »zrelišče«. Ono je namreč zlo naše socialiste za časa JNS diktature v Jugoslaviji ne kot bojavnike za svobodo in demokracijo, marveč kot tihe, včasih tudi javne kompanjone JNS nasilnikov. Kakšno je dejansko zrelišče marksistov — naši socialisti so namreč marksisti — na svobodo in demokracijo, dokazuje uresničenje marksističnega socializma v Rusiji, kjer vlada najhujše suženjstvo poedincev in vsega naroda.

Post brez plesa. Šibeniški list »Katolike« ugotavlja z zadovoljstvom, da v šibeniku poteka postni čas brez plesa. Kaj takega o naših krajih ne bi mogli reči. So nekateri kraji, kjer gotova društva prirejajo rajalne in plesne zabave v postnem času. In so nekateri listi, ki delajo za takšne prepovedane zabave v postnem času reklamo. Naš list je imel za-

Zoper prehlad in glavobol

vzemite 1-2

ASPIRIN

tablete

Ni drugega zdravila po imenu „Aspirin“, temveč edino-le „Bayer“-jev Aspirin.

Ogl. reg. pod št. br. 37692 od 22. XII. 1939.

lostno dolžnost, da je takšne primere ugotovil. Upamo, da tega ne bo več treba.

KZ zahteva takojšnjo ustanovitev banovine Slovenije

Zadnje nedeljo se je vršil v Celju za vso Slovenijo letni občni zbor Kmečke zveze, katerega so se udeležili zastopniki 330 krajevnih KZ. Zbrani najodličnejši zastopniki slovenskega kmečkega stanu so postavili ob tej priložnosti na čelo letošnjega letnega poročila o delovanju svoje stanovske organizacije zahtevo po takojšnji ustanovitvi banovine Slovenije. Država mora biti tako urejena, da poslovanje ne trpi zaradi pretiranega centralizma in da se počutijo Slovenci, Hrvati in Srbi enakopravni in so na svoji zemlji svoji gospodarji.

Mogočno obiskani občni zbor je otvoril načelnik KZ g. Ivan Brodar. Izrekel je dobrodošlico navzočim odličnim prijateljem kmečkega stanu, slovenskim senatorjem, ter prečital zboru poslano pozdravne brzojavke na-

rodnega voditelja dr. A. Korošca, kmetijskega ministra dr. Čubriloviča in gradbenega ministra dr. Mihe Kreka.

Z največjim navdušenjem je sprejela polna dvorana vdanostno brzojavko kralju in pozdravne brzojavke: knezu namestniku Pavlu, dr. A. Korošču, kmetijskemu ministru ter g. banu dr. Marku Natlačenu.

V svojem govoru je g. načelnik naglasil posledice gospodarskega prevrata v nevtralnih državah, ki jih občuti tudi slovenski kmet. Slovenski kmet upravičeno toži o propadanju svojih gospodarstev, kmečka mladina beži od doma, kjer vidi le delo brez zaslužka. Temu stanju je potrebna nujna pomoč. Brezobrestna daljša posojila se naj dajo kmetovalcem in predvsem po obmejnih ter narodno ogroženih krajih. Dokončati je treba agrarno

S 76 leti je napravil izpit

Med mladimi dijaki znanega italijanskega tehničnega zavoda v Vicenzi je prišel te dni k izpitu vitez Luigi Tiberto, 76 let star gospod. Vedno se je zelo zanimal za radijsko tehniko in da bi svoje znanje v tem področju poglobil, se je bil vpisal za slušatelja omenjenega zavoda. Njegova vnema je dosegla velik uspeh. Izpit je opravil tako sijajno, da so mu podelili diplomu radijskega tehnika z »najvišjim odlikovanjem«.

40 vojakov v družini
Francosko vojno ministrstvo je objavilo, da je smatrati go. François Tournyjevo v Poinçonu za »najbolj patriotsko ženo Francijec«. Ga, Tournyjeva ima

V rdečem »raju« ...

Roman iz sovjetskega kmetijskega življenja

»Dobro! Daj mi ga pa ceneje!« se je trpko nasmehnila žena.

»Pusti krompir in raje kupi kaj drugega,« ji je prigovarjal Karanzin.

»Ne! Jaz hočem imeti krompir.«

»Če je tako, potem ne bo nič s kupčijo. V skladišču ni niti enega krompirja. Kupi rž namesto krompirja. Otrokom boš skuhalo dobro juho.«

»Vsaj pšenico mi daj!«

»Tovariši, danes vam ne morem dati drugega ko rž. Pšenica je pošla. Sicer pa čemu izbiranje? Rž je prav tako dobra ko pšenica. Še več izda.«

Ljudje so se spogledali. Začeli so mrmrati, nekateri celo glasno vzklikati.

»Niste zadovoljni?« je vprašal Karanzin. »Prav za prav ste bedasti. Glejte, iz ržene moke si lahko spečete lepe, tanke, suhe pogačice, pšenična moka pa je kecmesta (lepljiva).«

»Zakaj nam ne daš kar slame kot živalim?« je ogorčeno vzkliknil Ivan Kutusov. »Saj je najbrž sladka in bi bila kar dobra za rezance.«

8

»Le pomiri se, kmalu boš tudi slamo dobil,« se je posmehoval Karanzin.

»Vse je samo za delavce!« se je zasiljal iz množice ogorčen glas. »Mi kmetje pa nič ne dobimo, čeprav mi pridelujemo žito in krompir! Kje je tu enakost? Ali nismo tudi mi člani sovjetske Rusije?«

Karanzin je čutil, da položaj postaja resen. Nekako se je moral izmotati iz zagate.

»He, tovariš!« je vzkliknil. »Preseli se v mesto in postani delavec! Potem boš tudi ti na boljšem, kakor misliš. Meni bi bilo najljubše, če bi se sploh vsi odselili od tu. Tako bi se rešil nezadovoljstev in godrnjačev.«

»Kako ne bi godrnjali, ko pa ničesar nimaš v tem svojem skladišču.«

»Ničesar?« je vzklikel Karanzin. »V teh zabojih imam nad pet sto ameriških čepic, a teh nihče noče kupiti.«

»Mi hočemo hrano!« so zavpili nekateri.

»Belega kruha!« so dodali drugi.

»Obleke!« se je slišalo od vseh strani.

»Tovariši,« je zavpil Karanzin, »ne jezite se! Raje pokupite te suhe ribe, drugače jih bodo črvi snedli. Kupite jih! Zvečer boste imeli dobro ribjo juho.«

Tako je Karanzin dan za dnem vršil svoj trgovski posel. Kupce je sedaj zabaval, potem spet zmerjal in se nad njimi jezil. Ljudje so dan za dnem prihajali v skladišče in so od dne do dne bolj zagrenjeni odhajali, ker